

3/2015

Šardice

naš společný domov

PERIODICKÝ TISK OBCE ŠARDICE

Z dění
v obci

strana 6

Zdravá
abeceda

strana 8

Začal nový
školní rok

strana 9

Ohlédnutí
po 20 letech

strana 11

Příjmení
v Šardicích

strana 17

Šardická stárka a stárek, šardická chasa ve spolupráci
s obcí Šardice a FOS Šardičan zvou všechny na tradiční

Šardický hody

2. až 5. října 2015

pátek 2. října 2015

16.00 stavění máje před pohostinstvím U Orla

20.00 hodová diskotéka v obecní hale U Orla

17.00 – 19.00 otevřena Augustiniánská rezidence a Loyderův sklep

sobota 3. října 2015

20.00 hodová zábava v obecní hale U Orla, k tanci a poslechu hraje DH Túfaranka a CM Friška

14.00 – 17.00 otevřena Augustiniánská rezidence a Loyderův sklep

neděle 4. října 2015

10.00 slavnostní mše svatá v kostele sv. archanděla Michaela

13.30 sraz krojovaných pod májů

14.00 průvod krojovaných pro stárka a stárku, po průvodu proběhne vítání přespolní chasy pod zeleným „Za Starú školú“

20.00 hodová krojová zábava

v obecní hale U Orla,

po celý den hraje DH Hovorane

17.00 – 19.00 otevřena Augustiniánská rezidence a Loyderův sklep

pondělí 5. října 2015

20.00 hodová taneční maškarní zábava v obecní hale U Orla, k tanci a poslechu hraje DH Ištiváci

14.00 – 17.00 otevřena Augustiniánská rezidence a Loyderův sklep

Doprovodný program:

V prostorách rezidence otevřeny umělecké výstavy při trvalé expozici:

Jaroslav Šámal – Malíř českých polí

Marián Béreš – Fotografie krajiny Šardice a okolí

Antonín Veselka, Richard Horák – Fotografie ze Slováckého roku v Kyjově

Krásné hodové dny!

Blažena Galiová, starostka obce

Vážení spoluobčané, při psaní minulého, prázdninového zpravodaje nikdo z nás netušil, jaká tropická horka nás během letošních prázdnin čekají. Po počátečním nadšení, že je u nás krásné slunečné počasí, jsme všichni začali nadávat na nesnesitelné vedro, sucho, na oblohu bez mráčku a také na tropické noci, kdy se nedalo usnout. Všichni, a hlavně zemědělci, měli důvod k obavám, zda nemilosrdné žhavé slunce nespálí vše živé, především letošní úrodu.

Příroda si s počasím a se suchem poradila a věřím, že i vy jste prožili i přes to horko krásné a pohodové prázdniny!

Vinaře teď čeká spousta práce. Úroda je dobrá a i přes nedostatek vláhy hrozny krásně dozrály. Vinohrady jsou chloubou jižní Moravy a chloubou naší obce. Také místní vinaři dělají naší obci čest, propagují nejenom své dobré víno, ale také naši obec, a za to jim patří velké poděkování.

Největším nepřítelem letošní úrody se stali špačci, které je nutno plašit různými způsoby, mimo jiné i plynovými děly. Bohužel se stalo, že děla střílela celou noc a občané si na tento hluk po právu stěžovali. Dnes už víme, čím děla a ve které vinici jsou umístěna, tyto majitelé byli upozorněni a následně zjednali nápravu.

O Slovákém roku a o účasti naší obce je psáno na jiném místě v tomto zpravodaji, přesto si neodpustím ještě jednou poděkovat všem za skvělou reprezentaci naší obce v průvodu a všem účinkujícím a hlavně jejich vedoucím za čas, který věnovali přípravě a nacvičení skvělých vystoupení.

V neděli 30. srpna 2015 se konala u cyklostezky malá slavnost, svěcení nové kapličky sv. Jana Nepomuckého. Děkuji otci Miroslavu Sedlákovi a Pavlu Brázdovi za zajištění důstojného průběhu vysvěcení nové kapličky. Poděkování patří všem zpěvačkám, zpěvákům, muzikantům, všem, kteří kapličku vyzdobili a pomohli při úklidu okolí

a hlavně všem přítomným za hojnou účast.

Připravujeme se na hody, největší svátek naší farnosti. Stalo se tradicí, že se stárci shání na poslední chvíli. V letošním roce budeme mít jeden stárkovský pár, druhý se nenašel. Letošní stárek a stárka se i přes to zhostili svých úkolů na výbornou. S nadšením, které patří k mládí, si začali hody připravovat a vše sami organizovat. Ano, přišli s novinkami, které dříve nebyly zvykem. Pozvánka na hody se natáčí na video a sdílí se pak na internetu, plakáty se vymýšlejí co nejvíce nápaditě, aby byly snadno zapamatovatelné a pozvaly na hody co nejví-

ce lidí. Doba se mění, žijeme v době internetu, Facebooku, Twitteru atd. O to víc mě fascinuje, že tyto uživatelé mobilů, počítačů, všech možných sítí s radostí oblékají kroj, učí se písničky a tance našich předků, zachovávají a udržují tradice. Proto mi vůbec nevádí, pokud si udělají v pátek před hody diskotéku, pokud nazdobí uvítací tabule do obce či vymyslí nezvyklé volenky. Měli bychom jim fandit a podporovat je, protože nejenže dobrovolně jdou s kůží na trh, ale hlavně – daří se jim dát dohromady stejně naladěnou chasu, která je zárukou, že tradice šardických hodů jen tak brzy nezanikne.

Ať se nám naše hody vydaří!

Blažena Galiová, starostka obce

Vážení spoluobčané, ve dnech 13. až 16. srpna 2015 se v Kyjově konala největší folklorní slavnost našeho regionu, Slováký rok. Dovolte mi, abych vám tímto způsobem co nejsrdečněji pogratulovala a poděkovala za reprezentaci naší obce. Děkuji všem, kteří se v tak hojném počtu zúčastnili sobotního průvodu.

Zde cituji nádherná slova pořadatelů: „Stali jste se součástí historické události jak pro královské město

Kyjov, tak i pro svoji obec, tím že jste se jakkoliv aktivně zúčastnili největšího, nejúžasnějšího a nejvíce obsazeného průvodu, v němž byly zastoupeny úplně všechny obce regionu, jež mají své kroje, pyšní se s nimi a hrdě je nesou, oblékají a i v tom počasí, které nebylo právě ideální, s noblesou vytvářejí tu krásu Slovákého roku, bez které by byla tato akce jen pouhým festivalem.“

Poděkování patří všem krojováním, kteří se zúčastnili průvodu, dále

vedoucím souborů, kteří připravili a nacvičili vystoupení šardických souborů, a to Mladé muzice ze Šardic, všem krojovaným, kteří se zúčastnili sobotní přehlídky krojů na náměstí u kostela a malování pískem pod májů, Mužskému sboru, ženskému sboru, ženskému sboru Voničky, FS Šardičan a CM Červenica za vystoupení před radnicí v pořadu Roztančené náměstí, dále ženskému sboru, CM Červenica, a FS Šardičánek, malířečkám

a všem, kteří reprezentovali naši obec v hlavním sobotním pořadu v letním kině.

Velké poděkování také patří panu Miloši Válkovi za zajištění koňských povozů, místním hasičům za pomoc při zajištění dopravy do Kyjova, děvčatům z obecního úřadu a všem zaměstnancům obce za pomoc při výzdobě vozů, zajištění chlazených nápojů a za zajištění hladkého průběhu prezentace naší obce na Slováckém roku.

Velké poděkování patří všem šikovným maminkám, babičkám, tetičkám, které připravily a nažehlily naše překrásné kroje.

Ze strany pořadatelů byla účast naší obce a hlavně účast v sobotním průvodu velmi kladně a vysoce hodnocena.

Ještě jednou všem z celého srdce děkuji za vzornou reprezentaci naší obce a za to, že Šardice byly v Kyjově opravdu vidět a slyšet.

Z jednání orgánů obce

Zpráva o činnosti rady a zastupitelstva obce

Marie Košuličová, místostarostka obce

Rada obce a Zastupitelstvo obce Šardice zasedaly v průběhu období od 1. června 2015 do 30. srpna 2015 v níže uvedených dnech. Schválily, vzaly na vědomí a uložily mimo jiné:

Zasedání zastupitelstva obce č. 6 ze dne 20. 5. 2015

Zastupitelstvo obce schválilo:

- dodatek č. 1 ke smlouvě o poskytnutí dotace z ROP NUTS 2 JV na akci „Šardice – revitalizace centra obce“ a prodloužení termínu ukončení projektu do 31. 7. 2015
- prodloužení termínu pro čerpání úvěru od ČS a. s. dle smlouvy č. 11649/14/LCD do 30. 11. 2015
- dodatek č. 1 ke smlouvě o dílo s firmou VISUAL CAD, s. r. o., na zpracování územního plánu Šardice a prodloužení termínu pro zpracování do 6. 11. 2015

Zastupitelstvo obce vzalo na vědomí:

- procesní informace Ing. Bedřicha Kubíka o veřejném projednání ná-

vrhu územního plánu obce Šardice

Zasedání rady obce č. 17 ze dne 10. 6. 2015

Rada obce na svém zasedání schválila:

- dohodu o změně nájemní smlouvy o pronájmu pozemků p. č. 7270 v k. ú. Šardice
- smlouvu o zemědělském pachtu pozemku p. č. 7220 v k. ú. Šardice, na dobu neurčitou s výpočtní lhůtou 6 měsíců za pachtovné 1 678 Kč/ha/rok
- nájemní smlouvu na pronájem prostoru části střechy – komínu budovy č. p. 750 pro společnost KH KONVERT s. r. o., Kyjov, pro zařízení telekomunikačních služeb
- bezplatné zapůjčení, dovoz a instalaci pивních setů a párty stanu pro spolek „Za zdravé Šardice“ z. s., na Dětský den dne 20. 6. 2015

- finanční dar 1 000 Kč pro Zelený dům pohody, Hodonín, na základě darovací smlouvy
- provoz v MŠ PO a OŠJ PO v době letních prázdnin
- dodatek č. 2 ke smlouvě o dílo č. 13/218, „Šardice – protierozní a protipovodňová ochrana – I. etapa“
- podání žádosti o zápis do seznamu kulturního dědictví – malování pískem
- zveřejnění výzvy na obsazení míst brigádníků pro Rezidenci po dobu letních prázdnin

Rada obce vzala na vědomí:

- rozhodnutí MK Praha o poskytnutí příspěvku na obnovu movité kulturní památky – socha sv. Jana Nepomuckého – ve výši 35 000 Kč
- architektonickou studii firmy Projektis s. r. o. Kyjov na stavbu „Stavební úpravy a zateplení objektu smuteční síně v Šardicích“

- protokol o kontrole č. K OPŽP 073-14 – Sběrný dvůr odpadů Šardice
- výsledky v třídění odpadů obce Šardice v systému EKO-KOM za rok 2014 a vydání osvědčení o úspoře emisí

Zasedání rady obce č. 18 ze dne 24. 6. 2015

*Rada obce na svém zasedání
schválila:*

- dohodu o užívání pozemků p. č. 8961, 8964, 8965, 9009, 6768 v k. ú. Šardice společnosti Zem-agro s. r. o.
- protokol o provedení změny a souhlas se změnou projektu „Šardice – revitalizace centra obce“
- odměnu formou poukázek pro nejlepší žáky ZŠ Šardice
- smlouvu o právu stavby na cizím pozemku dle stavebního zákona na p. č. 705/1 v k. ú. Šardice

Rada obce vzala na vědomí:

- protokol z ústního jednání a místního šetření v areálu bývalého dolu Dukla na základě žádosti o povolení hornické činnosti – likvidace hlavního důlního díla – štola „D“
- vyjádření společnosti E.ON, s. r. o. ke stavbě „Šardice – polní cesta C25 – Bařiny“
- rozhodnutí SFŽP Praha o poskytnutí podpory v rámci OPŽP na akci „Dovybavení sběrného dvoru odpadů Šardice“
- záznam z kontrolního dne č. 3, 4, 5, na stavbě „Šardice – st. úpravy chodníku a pásu pro cyklisty v ul. Dědina“
- protokol o schválení účetní uzávěrky dobrovolného svazku obcí mikroregionu Hovoransko za rok 2014

Zasedání zastupitelstva obce č. 7 ze dne 25. 6. 2015

Zastupitelstvo obce schválilo:

- zřízení příspěvkové organizace obce „Technické služby Šardice“, se sídlem Šardice 601, okres Hodonín, k datu 1. 10. 2015
- vyjmutí nemovitého majetku předaného k hospodaření PO obce Obecní les Šardice ke dni 30. 9. 2015
- předání nemovitého majetku k hospodaření PO obce Technické služby Šardice, dle přílohy č. 1 zřizovací listiny k datu 1. 10. 2015
- předání ostatního majetku k využití PO obce Technické služby

Šardice, dle přílohy č. 2 k datu 1. 10. 2015

- účetní uzávěrku obce Šardice za rok 2014
- závěrečný účet obce Šardice za rok 2014 „s výhradou“
- rozpočtové opatření č. 4/2015 a č. 5/2015
- uzavření smlouvy o smlouvě budoucí č. 1030024481/006 o zřízení věcného břemene na p. č. 2863 a 2837/1 s podílem 5/119 v k. ú. Osvětimany s firmou E.ON Distribuce, a. s.
- uzavření veřejnoprávní služby o poskytnutí dotace z rozpočtu obce ke spolufinancování sociálních služeb s městem Kyjov
- záměr prodeje pozemků p. č. 2958/2 a 2958/5 v k. ú. Šardice obálkovou metodou, termín pro předložení nabídek je 10. 9. 2015, 14 hodin
- záměr prodeje pozemků p. č. 7898, 7899, 7897 a 7900, vše v k. ú. Hovorany
- záměr prodeje části pozemku p. č. 1292/1 v k. ú. Šardice
- záměr prodeje části pozemku p. č. 812/1 v k. ú. Šardice
- záměr prodeje části pozemku p. č. 812/10 v k. ú. Šardice
- záměr prodeje bytů, resp. bytových jednotek v domě č. p. 470 v k. ú. Šardice, za minimální cenu 70 % dle ceny znaleckého posudku, obálkovou metodou
- koupi pozemku p. č. 1153/3 v k. ú. Šardice, trať Pod humny
- veřejnoprávní smlouvu na poskytnutí dotací spolkům
- dodatek č. 1 ke smlouvě na akci „Revitalizace centra obce“ a prodloužení termínu dokončení do 15. 7. 2015
- zaslání výzvy k úhradě smluvních pokut majitelům pozemků v trati Nivky, kteří nesplnili smluvní závazek z kupní smlouvy a smlouvy o zřízení předkupního práva na pozemky v trati Nivky
- zahájení akce – úprava prostranství kolem kostela a financování akce

*Zastupitelstvo obce vzalo
na vědomí:*

- informaci o užívání obecních pozemků jinými subjekty
- informaci o zasláném návrhu na řešení pozemků v k. ú. Stavěšice
- informaci ve věci sdělení kupní ceny za pozemek p. č. 7110 v k. ú. Šardice, obec Šardice nebude pozemek kupovat

- Informace z jednání rady obce č. 14-17/2015
- ZÚ DSO ČOV Mistrín, ZÚ DSO Mikroregion Hovoransko, ZÚ DSO Severovýchod
- zprávu ředitelky MŠ PO o zajištění bezpečnosti dětí v MŠ Šardice
- zápis z jednání finančního výboru

Zasedání rady obce č. 19 ze dne 1. 7. 2015

*Rada obce na svém mimořádném
zasedání schválila:*

- výběr uchazečů na letní brigádu na Rezidenci o sobotách, nedělích a svátcích od 4. 7. 2015 do 15. 10. 2015
- dohodu o ukončení nájemní smlouvy ze dne 24. 9. 1993 na užívání nebytových prostor v budově č. p. 613

Rada obce vzala na vědomí:

- výzvu k převzetí díla „Ozelenění polní cesty C1 v k. ú. Šardice“ firmou Vykrut, zahradní služby, Ostrava
- oznámení firmy MSO servis, s.r.o. Kyjov o předání a převzetí dokončeného díla „Šardice – zateplení OÚ“ ze dne 30. 6. 2015
- zápis č. VIII z kontrolního dne stavby „Šardice – zateplení OÚ“
- zápis č. XI z kontrolního dne stavby „Šardice – revitalizace centra obce“

Zasedání rady obce č. 20 ze dne 20. 7. 2015

*Rada obce na svém zasedání
schválila:*

- nabídku Studia atd., Kyjov, na tvorbu 40 kusů kalendářů „Slovácký kraj“
- přijetí dotace ve výši 3 000 Kč na projekt na podporu čtení a rozvoj čtenářství v knihovnách
- cenovou nabídku firmy ELTODO-CITELUM, s.r.o., Hodonín, na rekonstrukci rozvaděče veřejného osvětlení a na přeložku stožárů v části ul. Dědina
- cenovou nabídku firmy PRAMOS, a. s., Šitbořice, na síť proti hmyzu v bytech v budově č. p. 51 (Zapletalovo)
- oslovení firmy SEMPRONEMO, s.r.o., Ostrava, s žádostí o odprodej části pozemku p. č. 1187 v k. ú. Šardice, u prodejny Hruška a odstranění části plotu z důvodu bezpečnosti občanů
- výzvu a zadávací dokumentaci k podání nabídky k výběrovému řízení na akci „Dovybavení sběr-

Narození

Radek Fibinger
Linda Padalíková
Jan Polínek
Jakub Tomek
Šimon Holešínský
Štěpán Holešínský
Matyáš Pěnča
Marie Chrástová

Úmrtí

Josef Protivínský	50 let
Miroslav Riedl	68 let
Zdeněk Bušík	62 let
Marie Ivičičová	nedož. 86 let

Jubilanti

červenec 2015	
Jaroslava Uhljarová	80 let
srpen 2015	
Hahim Sahrai	80 let
Josef Bohunský	85 let
září 2015	
Ludmila Bognárová	80 let

Svatby

červen – září 2015

Jiří Vodička, Hovorany
Vladimíra Kořínková, Hovorany

Přemysl Nedúchal, Šardice
Ludmila Nešporová, Šardice

Lukáš Dojčák, Nevojice
Petra Foretníková, Brno

*Všem novomanželům přejeme
na společné cestě životem
hodně lásky, štěstí
a vzájemného porozumění.*

ného dvoru Šardice“ – pořízení
nakladače, lisovací jednotky s pří-
pojným kontejnerem a velkoobje-
mového kontejneru

- prodej vody z vrtu u OÚ pro obča-
ny od 21. 7. 2015 za cenu 20 Kč
za 1000 litrů
- nejlevnější nabídku na akci „Šar-
dice – úprava plochy u kostela“,
firmy Čejka Petr, Mutěnice
- přijetí věcného daru pro ZŠ T. G. Ma-
saryka Šardice pro realizaci škol-
ního projektu „Didaktika pro kyber-
prostor“

Rada obce vzala na vědomí:

- MSO servis s. r. o. – Protokol o pře-
dání a převzetí dokončeného díla
„Šardice – zateplení obecního
úřadu“
- zápis z kontrolního dne č. VII akce
„Šardice – zateplení a výměna
oken knihovny a ZUŠ“ a oznámení
termínu dokončení a předání díla
dne 15. 7. 2015
- zápis ze závěrečného posouzení
restaurátorských prací na soše
sv. Jana Nepomuckého a ukládá
pracovníkům obce připravit vysvě-
cení kaple
- zápis č. 7 zastupitelstva obce a in-
formaci o průběžném plnění úkolů
ze dne 25. 6. 2015
- rozhodnutí MěÚ Kyjov, stavebního
úřadu, o umístění stavby „Šardice,
zástavba RD, lokalita Za Dědinou
– splašková kanalizace“
- oznámení obce Stavěšice o ne-
schválení směny pozemků

Zasedání rady obce č. 21 ze dne 13. 8. 2015

*Rada obce na svém zasedání
schválila:*

- memorandum o spolupráci mezi
obcí Šardice a TJ Baník Šardice
na období 2015–2018
- zveřejnění výběrového řízení na
pracovní pozici ředitele PO Tech-
nické služby Šardice
- dohodu č. 1 o úpravě soupisu do-
kladů a účtů u akce OPŽP č.
14188976 ze dne 20. 11. 2014,
z důvodu změny názvu firmy
dodavatele na Vykrut zahradní
služby a. s.
- oslovení firem s nabídkou cen na
odpadkové koše se schránkou
pro sáčky na psí exkrementy
- pořádání výstavy drobného zví-
řectva v areálu za starou školou
(ČSCH, z. s. Šardice) a finanční
příspěvek 1 000 Kč
- přijetí dotace ZŠ T. G. Masaryka
Šardice, ve výši 978 064 Kč pro

realizaci projektu „Otvíráme brá-
ny světa“, na zlepšení jazykových
dovedností žáků a učitelů

- smlouvu o provedení hudební pro-
dukce s DH Ištávanci dne 5. 10. 2015
- cenovou nabídku č. SI150721
firmy Pramos s. r. o., Šitbořice,
na zhotovení sítí do oken a dveří
v bytech v budově č. p. 750 (MŠ)
- nabídku Ing. Darka Laciny, Brno,
na projektové práce na vytvoření
biocenter a biokoridorů v katastru
obce Šardice
- zveřejnění podmínek svozu TKO
společnosti EKOR s. r. o., Kyjov,
na webu obce, na nástěnkách
a v hlášení místního rozhlasu
- schvaluje zveřejnění záměru pachtu
pozemků, případně pronájmu po-
zemků nebo jejich částí v k. ú. Šar-
dice, Nenkovice a Stavěšice
- účast Mladé muziky Šardice na
vystoupení v Německu ve dnech
18. – 19. 9. 2015
- na základě vnitřního předpisu
obce Šardice příspěvek 100 Kč
krojovaným účastníkům hlavního
krojového průvodu na Slovákém
roku v Kyjově

Rada obce vzala na vědomí:

- zápis z prohlídky svislé zvedací
plošiny u zdravotního střediska
a předběžnou nabídku na vý-
měnu plošiny za cenu 295 240 Kč
včetně DPH
- oznámení Mgr. Jany Kolaříkové
o odstoupení z funkce zastupi-
telky obce
- záznam z kontrolního dne 6 a 7
na stavbě „Šardice – st. úpravy
chodníku a pásu pro cyklisty v ul.
Dědina“
- zápis z kontrolního dne akce „Za-
ložení lokálního biokoridoru KBK
2“ ze dne 29. 7. 2015
- oznámení VaK, a. s., Hodonín o vy-
dání kladného stanoviska k územ-
nímu řízení a výstavbě vodovodní
přípojky pro autobusovou zastáv-
ku v ul. Dědina
- oznámení pana Josefa Šnajdra
o odstoupení z funkce zastupitele
obce a předsedy zemědělské a sta-
vební komise

Zasedání rady obce č. 22 ze dne 24. 8. 2015

*Rada obce na svém mimořádném
zasedání schválila:*

- nejvhodnější nabídku a přidělení
veřejné zakázky „Dovybavení
sběrného dvoru odpadů Šardice“
společnosti ZETES s. r. o., Boj-
kovice, za cenu 1 236 700 Kč

Z dění v obci

Blažena Galiová, starostka obce

Jsem velice ráda, že do doby konání letošních hodů byly dokončeny práce ve středu obce a v okolí kostela. Revitalizace centra obce se stala předmětem jednání zastupitelstva obce i častých dotazů vás, občanů. Ptáte se, proč se před domy v Zákostelí nevysadily stromy, proč tak dlouho trvalo zabudování sloupů VO, proč není slyšet místní rozhlas.

Všechno souvisí s množstvím sítí, které se nacházejí po obou stranách chodníku v Zákostelí.

Určitě jste si všimli při provádění výkopových prací, kolik zde vede drátů a potrubí. Každé z těchto vedení má ochranné pásmo, do kterého nelze vysazovat stromy či umisťovat stožáry. Proto muselo dojít ke změně projektu a sloupy VO se musely posunout mimo toto ochranné pásmo. Původně navržené sloupy musely být znovu zadány do výroby, která trvala skoro dva měsíce. Během demontáže sloupů bylo odstraněno i vedení místního rozhlasu, které zkratovalo, a v případě zesílení mluveného slova „spadl“ celý systém a hlášení se cukalo. Po zabudování sloupů VO bylo znovu nainstalováno nové vedení místního rozhlasu a došlo k zokruhování celého systému.

Děkuji všem za pochopení vzniklých problémů.

Na příští rok je naplánována demolice budovy Domovinky a v daném prostoru vznikne prostor pro zeleň. O vzhledu tohoto prostoru rozhodnete vy, na základě ankety, která bude včas zveřejněna. Předem děkujeme za vaše náměty a připomínky.

Byla dokončena oprava chodníku v části obce Dědina, posunuta autobusová zastávka a dokončen pruh pro cyklisty. Zde jsme řešili časté stížnosti občanů na stání aut na pruhu pro cyklisty, po instalaci dopravního značení se situace hodně zlepšila a stezka je cyklisty hojně využívána.

Během letních bouřek nám volali občané, proč není zabezpečen odtok vody z nově vybudované nádrže za Dědinou. Bohužel, do doby kolaudace, předání hotového díla a hlavně odsouhlasení a kontroly ze SFŽP z Prahy nebylo možné s vodou v nádrži jakkoliv manipulovat.

Zastupitelstvo obce na svém jednání dne 25. 6. 2015 projednávalo záležitost kupních smluv na pozemky v trati Nivky. Dle uzavřených smluv měli kupující vystavět své domy a do osmi let od podpisu smlouvy předložit kolaudační rozhodnutí. U dvou smluv uplynula tato osmiletá lhůta letos v únoru a u jedné smlouvy už je více než dva roky po termínu. Zastupitelstvo schválilo zaslání výzvy k úhradě smluvních pokut. Majitelé pozemků na výzvu reagovali a nedodržení smluvního závazku se snažili vysvětlit, spolu se žádostí o prodloužení termínu předložení kolaudace. V době psaní tohoto příspěvku není znám výsledek jednání zastupitelstva, které se konalo v září 2015.

V měsíci březnu požádala firma LIKOL spol. s r. o. Dubňany o vyjádření k Projektu likvidace hlavního důlního díla štola „D“ v areálu bývalého dolu Dukla. Rada obce přijala usnesení:

Usnesení č. R10/15 - 48

Rada obce souhlasí s projektem likvidace hlavního důlního díla štola „D“ v areálu bývalého dolu Dukla Šardice, dle PD č. G-5/2015, kterou vyhotovil projektant Ing. Miroslav Machalínek. Rada obce dle doporučení závazného posudku č.j. ZP 177/15 doc. Ing. Arnošta Grmely, CSc. souhlasí s navrženým způsobem likvidace certifikovanou směsí typ GEMEC A-1 nebo A2. Rada obce požaduje předložit závěrečnou zprávu o hydrogeochemickém monitoringu kvality Šardického potoka a podzemních vod v případně zatopených důlních dílech dle závazného posudku (kap.4.1).

Dne 17. 6. 2015 proběhlo místní šetření v této záležitosti. Zde obec předložila další požadavek, který byl zapsán do protokolu. Ze strany občanů byl učiněn dotaz, proč likvidaci dolu Dukla neprojednávalo zastupitelstvo, proč se nemohli k likvidaci a užití certifikované směsi GEMEC A1 nebo A2 vyjádřit? Odpověď je taková, že firma LIKOL s.r.o. postupovala v souladu se zákonem, požádala Obvodní báňský úřad o povolení hornické činnosti. Báňský úřad oslovil dotčené orgány a majitele dotčených pozemků. Vyjadřoval se samozřejmě Krajský úřad JMK, Hygienická stanice, Vodoprávní úřad MěÚ Kyjov atd. Všechny dotčené orgány vydaly kladná stanoviska.

Obec Šardice požádala o konzultaci Ing. Fibingera, který působil dlouhou řadu let jako záchranář a problematiku likvidace důlních děl ovládá.

Povolení k důlní činnosti bylo firmě LIKOL vydáno, zda byly práce započaty, nám není v současné době známo.

Navštivte webové stránky naší obce

www.sardice.cz

Možnosti řešení stížností občanů na obtěžování kouřem z komínů

Ing. Jarmila Nešporová

K možnosti řešení problémů s neukázněnými spoluobčany uvádíme:

Ze strany obecního úřadu jsou občané místním rozhlasem upozorňováni na zákaz spalování odpadů v kotlích rodinných domů. Pracovníci obecního úřadu nemají jinou možnost, jak záležitost řešit.

Záležitost kontroly spalování materiálů a odpadů je řešena zák. č. 201/2012 Sb. O ochraně ovzduší, ve znění pozdějších změn. Tímto zákonem je toto spalování zcela zakázáno, protože spalováním odpadních materiálů vznikají jedovaté spaliny, které zamořují ovzduší a mohou mít negativní dopady na zdraví občanů.

Řešení této problematiky je vysoce odbornou oblastí a kompetenci pro řešení těchto problémů má v souladu s uvedeným zákonem Městský úřad Kyjov, odbor životního prostředí a územního plánování.

Občan tak má možnost se obrátit na uvedený úřad, který pak na základě zhodnocení přijatého podnětu může zahájit správní řízení s dotčeným občanem.

Pokud občan chce řešit tuto záležitost, doporučuje se podat podnět na odbor životního prostředí a územního plánování, Městského úřadu Kyjov a jako důkazní prostředek předložit videodokumentaci, pokrývající více než 30 minutový kontinuální záznam kouře z příslušného zdroje znečištění a fotodokumentaci ve spojení s čestným prohlášením o pravosti tohoto materiálu prokazující zdroj znečištění. Odbor životního prostředí je pak povinen do 30 dnů ode dne, kdy obdržel podnět k příslušnému řízení, sdělit, zda řízení zahájil nebo odložil v případě, že neshledal důvody k zahájení sankčního řízení.

Dále je potřeba zmínit, na což upozorňují i pracovníci ministerstva životního prostředí, že ne vždy může záležitost řešit příslušný orgán. Upozorňujeme, že daný problém se považuje za sousedský spor a ten je pak možné řešit i občanskoprávní cestou podle ustanovení § 1013 platného občanského zákoníku. Tzn. obrátit se v rámci přestupkového zá-

kona se žádostí o řešení přestupku, příp. na soud.

Zastupitelstvo obce vyzývá tímto všechny občany k ohleduplnosti vůči svým spoluobčanům a také k ochraně zdraví svého i dalších občanů. Vždyť zdraví máme jenom jedno a je zbytečné si jej ničit bez-

ohledností a porušováním zásad slušného chování. Řešení represivním orgánem je až poslední možností řešení tohoto problému, lepší je zkusit se zamyslet nad svým zodpovědným chováním a případně se se sousedem dohodnout na vyřešení sousedských sporů.

Pozor na falešné kameníky

Léčky v podobě podvodů a nekalých praktik nečekají jen na předváděcích akcích, při telefonickém či podomním prodeji, ale také na místech, kde bychom to nečekali, např. při návštěvě hřbitova. V poslední době se totiž setkáváme s případy osob, které se vydávají za kameníky a nedisponují přitom patřičným živnostenským oprávněním. V loňském roce uvěřilo falešným kameníkům několik desítek lidí a na zálohách jim v součtu vyplatili několik milionů korun.

V žádném případě nedoporučujeme smlouvu sepsat při prvním setkání na hřbitově! Zejména starší lidé by měli být velmi obezřetní v okamžiku, kdy je kameník sám osloví z vlastní iniciativy přímo na hřbitově. Smlouva uzavřená na hřbitově je smlouvou uzavřenou tzv. mimo obchodní prostory, tedy smlouvou podobnou smlouvě uzavřené při podomním prodeji či na předváděcí akci. Zákony však spotřebitele v případě smlouvy o dodání věci, která je vyrobena dle individuálních požadavků spotřebitele nechrání stejně silně jako při koupi jiného zboží. Od takovéto smlouvy totiž nelze odstoupit bez udání důvodu a bez sankce do 14 dnů.

Podnikateli ale zůstaly tzv. povinnosti informační, tedy povinnost předat spotřebiteli před uzavřením smlouvy v textové podobě řadu informací např. o své totožnosti, o předmětu smlouvy, včetně popisu hlavních vlastností, ceně, způsobu platby, informace o právech z vadného plnění, zárukách... Z praxe však víme, že falešní kameníci tato zákonná ustanovení nedodržují. Spotřebitelé pak často nejsou schopni ani iden-

tifikovat podnikatele, se kterým smlouvu uzavřeli.

Rada Sdružení obrany spotřebitelů tedy zní: nedávejte se s pochybnými kameníky na hřbitovech vůbec do hovoru!

A jak si tedy vybrat dobrého kameníka? Rozhodně bychom se měli obracet pouze na zavedené a známé firmy. Nejlepší cestou je zeptat se ve svém okolí – rodiny, sousedů, přátel – na jejich zkušenosti s místními kameníky. Neváhejte přitom navštívit provozovnu nebo dílnu kameníka, tato zkušenost mnohé napoví. Pozor, nabídky se zpravidla liší nejen cenou, ale také termínem zhotovení, výběrem a kvalitou kamene, zpracováním náhrobku, a poskytnutou zárukou! Nabídky je nutné pečlivě porovnávat z více hledisek a teprve potom oslovit vybrané kameníctví. Nerozhodujte se pouze na základě ceny.

Vždy je nutné trvat na podrobné písemné smlouvě, která bude obsahovat minimálně: místo stavby náhrobku, vybraný druh a barvu kamene, nákras s rozměry náhrobku, nápis a jeho barva, velikost a druh písma, a samozřejmě objednaný text, termín dodání a celkovou cenu, s vyznačením poskytnuté záruky. Případnou zálohu doporučujeme předávat pouze osobně v provozovně zavedené firmy odpovědnému pracovníkovi a pouze oproti řádnému dokladu.

**Sdružení obrany spotřebitelů
Moravy a Slezska z. s.**

Tel/fax.596 111 252, mobil 606 832
280, e-mail: ostrava@sos-msk.cz
E-mail pro spotřebitelské dotazy
poradna@sos-msk.cz

Projekt Zdravá abeceda

Marie Gebhartová, ředitelka MŠ

V novém školním roce jsme se rozhodli rozšířit vzdělávací program naší mateřské školy o program „Zdravé abecedy“. Jde o projekt zaměřený na podporu zdravého životního stylu u dětí předškolního věku. Všechny naše učitelky absolvovaly v uplynulém školním roce řadu seminářů a příkladů z praxe zaměřených na rozvoj a posilování zdravých stravovacích a pohybových návyků u dětí. V této souvislosti jsme upravili denní režim a školní vzdělávací program naší mateřské školy. Učitelky také získaly možnost využívat nástroje, pomůcky a tipy do výuky zaměřené na podporu zdravého životního stylu.

Jsme si vědomi toho, že pro zdravý životní styl nestačí jen:

- informace o tom, co „je zdravé“
- úprava režimu dne či stravování, aby vše „bylo zdravé“

Děti se musí připravovat na to, že i ony samy mají zodpovědnost za své zdraví. Již v předškolním věku si děti dovedou osvojit zásady a vybudovat návyky, které jsou účinnou prevencí nadváhy/obezity, většiny civilizačních nemocí a závislostí.

Zdravé návyky si děti vytvářejí opakováním správných rozhodnutí v různých situacích. Zařazujeme proto do ročního plánu témata, které podporují zdravé rozhodování dětí. Díky opakování setkávání se s tematikou životního stylu si děti vytvářejí a upevňují správné návyky.

Ve své další práci s dětmi se zaměřujeme na tyto čtyři základní oblasti programu Zdravá abeceda:

1. ZDRAVÉ STRAVOVÁNÍ zásady:

Dítě se do jídla nesmí nutit, pokud cokoli odmítá, je maximální snahou učitelky přimět dítě alespoň ochutnat. Důležitá je pestrost a variabilita předkládaných pokrmů. Děti si samy určují velikost porce jídla. Nabízíme dětem v rámci pitného režimu i neslazené tekutiny, především vodu, připravujeme domácí ovocné čaje. Mléko podáváme neslazené. Minimálně 1x denně je dojí-

delničku zařazena porce ovoce a zeleniny, dítě by mělo vše ochutnat. Spolupracujeme s jídelnou na skladbě jídelničky, preferujeme jídla ze sezónních surovin, jídla musí být připravována tak, aby děti věděly, co jedí (maso, dušená zelenina, příloha). Důležité jsou kvalitní suroviny – kvalitní porce masa, omezit zahušťování omáček a polévek. Minimálně 1x týdně si děti připravují svačinku samostatně z připravených surovin. Seznamují se tak s různými druhy zeleniny, ovoce, učí se kombinovat.

Děti vedeme k účtům k potravinám a omezení plýtvání. Jídelniček vyvěšujeme pro rodiče, aby mohli stravu dětí ve školce vhodně doplňovat i doma.

2. POHYB – zásady:

V každé ranní činnosti je zařazeno alespoň 10 minut pohybu, další pohybové aktivity jsou zařazovány při pobytu venku. Naším cílem je zařadit pohyb do programu jako pravidelnou činnost. Pravidelně 1x týdně organizujeme pěší výlety do okolí školky, důležité je, aby si děti navykly na pravidelnou chůzi, naučily se orientovat v prostředí mimo školku, dodržovat zásady bezpečnosti, respektovat pravidla silničního provozu. Usilujeme o aktivitu „jedenkrát týdně dopoledne za plot školky“, ven chodíme za každého počasí, potřebujeme jen vhodné oble-

mostí je dodržování hygienických pravidel a kontrola zdravotní nezávadnosti vybavení a prostor školky.

4. VNITŘNÍ POHODA – zásady:

Důležitá je celková pohoda dětí i učitelů v naší školce, s dětmi zařazujeme do výuky komunitní kruhy, vedeme je ke schopnosti vyjádřit své pocity, debtovat s ostatními dětmi, umět sdělit, co se dítěti nelíbí například na chování ostatních dětí. Posilujeme zdravé vztahy, děti se učí řešit konflikty vlastními silami na úrovni svého věku, zařazujeme vhodné skupinové hry, dramatizaci příběhů. Základní filosofií školky je individualizace, to znamená přistupovat ke každému dítěti s ohledem na jeho možnosti a potřeby. Důležitý je pocit bezpečí a důvěry pro každého jednotlivce.

Zdravý životní styl je jedním z nejvýznamnějších mediálních a vůbec společenských témat. Pro laika je obtížné najít v záplavě různých směrů a doporučení informaci, která by mu zjednodušila a zároveň zkvalitnila rozhodování v oblasti životní správy. Spolu s předními odborníky na danou problematiku a také s pomocí metodiků vzdělávání dospělých jsme sestavili vzdělávací program, který vychází z metodiky Zdravé abecedy.

čení! Děti si vedou své sportovní portfolio, kde se zaznamenávají pokroky, osobní rekordy, sportovní úspěchy. Učitelky jdou příkladem a účastní se všech pohybových aktivit.

3. ZDRAVÉ PROSTŘEDÍ – zásady:

Učíme děti chovat se ohleduplně a šetrně ke svému okolí, recyklujeme ve třídách, odnášíme věci do určených nádob v okolí školky. Děti si osvojují pravidla správného a bezpečného pohybu na zahradě školky, chrání a pečují o své tělo. Věnujeme pozornost podmínkám ve třídách i na zahradě školky, bezpečnosti vybavení, dostatku vhodného nábytku, pomůcek, kontrolujeme bezpečnost všech herních prvků na zahradě školky. Samozřej-

Nový školní rok

Mgr. František Hnilo

Vycházíme z okřídleného citátu R. Fulghuma Všechno, co opravdu potřebuji znát, jsem se naučil v mateřské školce. Protože ve školce dnes děti poznávají pravidla životosprávy pro svět, ve kterém budou žít s námi, je dobré, abychom si je osvojili i my dospělí.

Více se o programu Zdravá abeceda můžete dozvědět na www.zdravaabeceda.cz

Ve školním roce 2015/2016 je zapsáno do mateřské školy 71 dětí. Věkově smíšené třídy s tradičními názvy budou navštěvovat děti ve věku od 2,5 do 6 let.

Třída rybiček – 23 dětí,
paní učitelky Lenka Hučková
a Jana Veselková, asistent
pedagoga Radka Válková

Třída medvídků – 23 dětí,
paní ředitelka Marie Gebhartová
a paní učitelka Jana Dobiášková

Třída veverek – 25 dětí,
paní učitelky Lenka Zoubková
a Iva Lesovská

Po prázdninách jsme přivítali děti, které se odpočaté vrátily do školních lavic. Ve škole se ale nezhálo ani v létě. Pracovali jsme jak na zlepšování prostředí – podmínek pro vzdělávání, tak na získávání prostředků z jiných zdrojů na podporu zvyšování kvality vzdělávání. Největší stavební prací byla rekonstrukce části kanalizace v suterénu, kterou provedli pracovníci obecního úřadu. Dále jsme nechali vyměnit lino na schodech do suterénu a nahoru do druhého patra a také zchátralou podlahu v kuchyňce pro učitele. O zemní práce na školní zahradě při dobudování palisádových teras se postaral spolek Za zdravé Šardice v rámci probíhajícího projektu „Pojďte s námi do zahrady“. Jako každý rok bylo potřeba některé prostory znovu vymalovat a provést v celé škole velký úklid.

Dost práce bylo i v kanceláři. MŠMT vyhlásilo narychlo na konci školního roku jednu a na začátku prázdnin druhou výzvu k podání projektů. Tou první

nám dali možnost získat peníze na rozvoj čtenářství, nákup knih do žákovské knihovny a na podporu výuky cizích jazyků, a to v celkové výši až jeden milion korun. Projekt jsme podali a peníze v téměř celé výši dostali. Čtyři učitelky angličtiny na konci prázdnin absolvovaly čtrnáctidenní jazykový kurz v irském Dublinu. Na listopad jsme naplánovali týdenní pobyt čtyřiceti žáků spojený s jazykovým kurzem v Londýně. Druhá výzva je určena na podporu technických dovedností žáků, vybavení školní dílny a na rozvoj komunikačních dovedností v cizím jazyce pro učitele i žáky. Podali jsme projekt i k této výzvě a čekáme na zveřejnění výsledků.

V novém školním roce přeji všem našim žákům i spolupracovníkům hodně nadšení a chuti do školní práce. Dětem přeji, aby jim učení přinášelo nové zážitky při objevování a poznávání světa, a nám, abychom jim při tom byli dobrými průvodci.

Anglické projekty v ZŠ TGM Šardice

Mgr. Jana Paušová

Naše škola byla dva roky zapojena do mezinárodního programu Comenius s projektem „Zdravé dětství, krásný život“. Jeho cílem byla ochrana životního prostředí, které má zásadní význam na naše zdraví v současném světě 21. století. Žáci se aktivně podíleli na činnostech souvisejících s životním prostředím, se zdravím, těles-

nou výchovou a pozitivním myšlením. Projekt pomohl dětem rozvíjet vztah k přírodě a organizovat si svůj volný čas. Mezinárodní spolupráce mezi studenty představovala motivační faktor k učení cizích jazyků.

Dvacet žáků naší školy a osm pedagogů se seznámilo se vzdělávacím systémem i každodenním životem

v Turecku, Itálii, Polsku, Rumunsku a na ostrovech Tenerife a Madeira. Měli vzácnou příležitost poznat kulturní odlišnosti evropských zemí a jejich rozmanitost. V květnu loňského roku jsme po zvali zahraniční partnery do Šardic. Návštěva se vydařila díky ochotě a vynikající spolupráci pedagogů šardické školy, místních rodin, které ubytovaly zahraniční studenty, a zástupců obce.

Comenius skončil, v budoucnu se však budeme snažit zapojit do mezinárodního projektu v rámci nového programu Erasmus+. Od srpna pracujeme na projektu podporujícím výuku anglického jazyka „Otvíráme brány světa“ z výzvy č. 56 MŠMT. Jeho cílem je zlepšení komunikačních dovedností učitelů i žáků a poskytnutí možnosti poznat hlavní město Velké Británie. Dosavadní zkušenosti s mezinárodními projekty nás přesvědčují o důležitosti přímého kontaktu žáků s jazykovým prostředím v cizích zemích, budeme se tedy i nadále tomuto způsobu jazykového vzdělávání věnovat.

První kroky ve škole

Mgr. Jitka Brhlová

První kroky v cestě za objevováním světa čísel, písmen, nových pojmů, ale i za vytvářením pevných vztahů se svými vrstevníky má za sebou 19 dětí z naší obce. Tito malí kamarádi se stanou na dlouhé roky spolužáky.

Než se nadějí, dokáží vše spočítat a přečíst. Ani psaní jim už za pár dní nebude cizí. Určitě se jim bude dařit i při cvičení, zpívání, malování. Všechny malé i větší obavy a strachy během prvních školních dnů již pomalu mizí a děti se ve škole s radostí a s úsměvem pouštějí do každého úkolu a hry. Neustále se učí něco nového, zajímavého, a tak není divu, že pilně poslouchají. Kdo že se to letos stal školákem naší základní školy?

**Brázda Antonín
Civišová Ema
Fibinger Richard
Gajdošíková Sofie
Janků Ondřej
Koláček Štěpán
Košulič Roman
Krapka Jakub
Lesovská Kristýna
Navrátilová Julie
Pechura Šimon
Riedl Šimon
Sahraiová Karolína
Ševčíková Lenka
Stehlík Jakub
Svobodová Viktorie
Šurýnová Lucie
Trávníčková Eliana
Volná Michaela**

Přeji svým malým žákům, aby jim jejich odhodlání a nadšení pro zvládnání všech úkolů vydrželo co nejdéle, aby se v naší škole cítili dobře.

A jejich rodičům přeji hodně trpělivosti a lásky při zvládnání cesty za vzděláním svých dětí.

Knihovna

Obecní knihovna Šardice

Marie Olšarová

Letní dny uplynuly jako voda a o svou vládu se pomalu hlásí další pěkné roční období – podzim.

Pro podzimní dny vám nabízejíme malou nabídku akcí:

V souvislosti se zahájením nového školního roku uspořádala knihovna 2. 9. 2015 pro všechny školáky, studenty, rodiče a ostatní veřejnost odpoledne otevřených dveří s tematikou „Jak si obalit knihy a sešity“. V průběhu odpoledne byli návštěvníci knihovny seznámeni s tím, jak se obalují knihy, a měli možnost si sami vše vyzkoušet a obalit si své knížky a sešity.

V průběhu měsíce září a října 2015 si můžete prohlédnout výtvarné a krátké literární práce dětí ZŠ v Šardicích na téma „Moje babička“. Vybraná dílka byla zaslána také do soutěže, kterou vyhlásila Městská knihovna Hodonín, a to pro literární soutěž „Píšu o babičce“ a pro výtvarnou soutěž „Maluju babičku“. Městská knihovna v Hodoníně plánuje ve svých prostorách výstavu soutěžních děl a vyhlášení výsledků soutěže na měsíc říjen 2015.

Ve středu 15. 9. 2015 navštívili naši pobočku v rámci výjezdního zasedání knihovníků pracovníci z hodonínského regionu. Knihovníci z celého regionu jednou ročně navštíví zajímavou knihovnu v jejich okolí. Během návštěvy v Šardicích si prohlédli nové prostory naší knihovny, její knižní fond a v přátelském duchu si vyměnili zkušenosti.

Na období od 5. 10. do 11. 10. 2015 je vyhlášen 19. ročník Týdne knihoven. Tuto celostátní akci vyhláší pravidelně Svaz knihovníků a infor-

mačních pracovníků (SKIP). Obecní knihovna Šardice se zapojí do této akce plánovanou návštěvou dětí ze ZŠ v knihovně, maratnem čtení, obalíme si knihu a také bude s malým časovým posunem uspořádána beseda se spisovatelkou a literární historičkou Martinou Bittnerovou.

Všichni jsou zváni na zajímavý večer do knihovny:

15. 10. 2015 v 18.00,

kdy začne beseda

se spisovatelkou a historičkou

Martinou Bittnerovou

Utajené životy slavných Čechů

např. Utajené lásky Boženy

Němcové

Během pátečního dopoledne pak proběhnou další tři besedy se žáky ZŠ, které budou připraveny pro jednotlivé věkové kategorie, a to od 3. až po 9. třídu ZŠ.

16. 10. 2015 tedy pořádáme

Besedy pro školu

se spisovatelkou a historičkou

Martinou Bittnerovou

Besedy jsou částečně zajištěny z dotací projektu SKIP Velká Morava, do něhož se knihovna zapojila.

O výše uvedených akcích a také o dalších, které budou připravovány na listopad a prosinec 2015 budete průběžně informováni formou plakátů v knihovně i mimo ni a také na webových stránkách knihovny <http://knihovnasardice.webk.cz>

Obecní knihovna v Šardicích je otevřena:

Středa 8:00 – 12:00 hodin

13:00 – 17:00 hodin

Pátek 16:00 – 19:30 hodin

Všichni jste srdečně zváni a vítáni.

Mini knihovna

V těchto dnech byla do zastávky u kostela nainstalována mini knihovna. Jde o velmi populární a celosvětově rozšířený projekt, který se kreativní formou zaměřuje na podporu čtenářství. Knihy budeme doplňovat z darů, které do knihovny nosí občané, nebo tam knihy či časopisy mohou doplňovat uživatelé mini knihovny. Naším přáním je, aby ji občané hojně využívali a pečovali o ni.

„Vezmi si knížku, přečti ji a zase ji vrať, nebo přines nějakou jinou.“

Příběh dvou našich lékařů

Antonín Zahnaš

Příběh o dvou lékařích vyprávěla manželka jednoho z nich. Tím prvním byl náš praktický lékař, druhým stomatolog. Příběh je z doby, kdy se mohutně slavily VŘSR, 1. máj a podobně, na nichž byla účast povinná.

Ve svátek 1. máje se lékaři a zdravotní personál museli zúčastnit prvomájového průvodu v Kyjově. Sraz účastníků byl na nádvoří nemocnice, kde byli někteří pověřeni nést v průvodu transparent a portréty státníků. Mezi takovými byli také naši dva lékaři. Když se praktický lékař vypravoval na sraz do nemocnice, převzít přiděleného státníka, zjistila manželka, že v obchodě dostali tehdy nedostatkové zboží – banány. Přikázala proto manželovi, aby nejprve koupil banány a pak že může jít do průvodu, a tak se také stalo.

Když po splnění manželčina úkolu šel lékař k nemocnici pro svého státníka, průvod už vyšel a v něm viděl, že náš zubař nese v jedné ruce svého státníka a v druhé ruce státníka opozdilce. Ten se proto rychle snažil nepozorovaně zařadit do průvodu a státníka si přebral. Zubař mu ale řekl, že při srazu v nemocnici byla provedena kontrola účasti, a že praktický lékař byl zaznamenán jako nezúčastněn, proto že bude nutné se písemně omluvit.

Na druhý den ráno se lékař v ambulanci dal do psaní omluvného dopisu. Když dopis téměř dopsal, prozradila mu jeho zdravotní sestra, že si nutnost omluvy zubař vymyslel. Lékaři se tím moc ulevilo a společně se tomu smáli.

Možno podotknout, že právě o našem zubaři by se dalo mnoho napsat a vše by bylo po pravdě, co ten toho napáchal.

Ohlédnutí po téměř dvaceti letech

Antonín Zahnaš

V roce 1996 začala naše obec vydávat čtvrtletní zpravodaj Šardice Náš společný domov. K tomu účelu byla ustavena i redakční rada, já sám jsem byl jmenován odpovědným redaktorem a byl jsem jím deset let. Členem rady jsem do současnosti.

Myslím, že po takové době je možné se krátce ohlédnout za tím, jakými texty jsem do zpravodaje přispěl. Mám to usnadněno i tím, že mám všechna čísla zpravodaje doma uložena.

Mé příspěvky byly hlavně na téma oslav 700., 710., 720. výročí naší obce, historie školství ZŠ a MŠ, hornictví i rody – příjmení nejpočetnější, nové, vymizelé. Dále jsem psal

o odbojové činnosti – protektorát, umučení rodáci, osvobození, historie organizací a spolků v obci. Kulturní činnost – počátky a současnost hudební činnosti, hody a stárkovství z činnosti souborů a kroužků. Další témata – osobnosti obce, kronika obce a její kronikáři, pomníky a památníky, sportovní činnost, příběhy našich občanů, z farské kroniky a další.

Nerad bych, aby můj dnešní příspěvek byl chápán jako nějaká sebechvála, ale jen jako krátké ohlédnutí. Myslím, že mých 230 příspěvků mne k tomu opravňuje. Zjišťuji ale, že další práce je negativně ovlivňována zhoršujícím se zrakem, tak uvidím, co bude dál.

Za mých mladých let Naše videa a videohry

Ludmila Zajícová

Včil, když idete odpoledňa po dědině, málokde vidíte děcka se hrát. Za nás nejezdilo tolik aut, co dnes. Dnes jede kamion dědinů a málem by vás vcucel pod sebe. Tenkrát sme byli venku pořád. Ne že bysme našim nepomáhali, dyž bylo neco potřeba. Třeba vodit krávu, dyž se kopčily erteple, a to spíš strýc nadávali děckovi než krávě, že stůpla na erteplu. Kluci moseli házat hnůj nebo nařezat sečku. Taky při žňách děvčiska pomáhaly prostírat obříska, kluci pomáhali s hrabjama, a když sa sušilo seno, tak děcka pomáhaly. Staří naložily vrchovatů fůru, připevnili pazum a jelo se dom. To strýc Rybra si na nový pazum vyhlídli v lesy břízku a zavčasu si pro ňu šli. Stůpnůl si před ňu a říkájů: „Břízko, břízko, dva roky sem tu na tebe čekal a včil budeš moja!“

V tu chvíli jich hajný chytnů za klígr a říkájů: „Strýcu, já tu na vás čekám půl hodiny a už vás mám.“

Tož, aj tak to nikdy dopadllo.

Každá část dědiny měla svoje osazenstvo. My sme byli padělání, potom tu byli kopčari, drahaři, uličáci, dědináři a sem tam mezi něma byla taky pořádná válka.

V prázdniny, to sme hlavně dopoledňa pásly husy na ujezdách nebo na čtvrtách a tam se hrály všelijaký hry, ale nesměly se splést husy, to byl maler. Ale dyž se hnalo z pastvy, tak každá stárka věděla, kde má jít dom. Dyž se hrálo na rajčinu, tak se moselo trhat na pěšinky strnisko. To Mirec po strnisku chodil aj bosky a vůbec mu to nevadilo. No, bývalo to tam bezva. Opíkaly se turkyňový klásky, zpívalo se a bylo veselo. Ti hodní trhali aj podrůstlinu, aby jich z domu pustily jejich navečír ven.

U kapličky sme se hrávaly najvíc, pod kaštanem byly důlky pro balon, vedle byla školka a na skovku to sme se hrály pořád. Vedle u Šinoglů se hrály štuľny, u Zicháckovýho přes

1952 – v místě zastávky u kostela

Padesátá léta

jedno zasej děvčata s panenkama, tetina Zicháčková byly švadlena, tak nám daly sem tam nějaký hadýrky pro panenky.

No a žebříňák stál taky před každým domem, a to byly naše kruhy, kladina a všecko sportovní náčiní. Na zelničkách sme obraly všecko ovoce, to nebyly banány, pomeranče, ale střešně, trnky, moruše, šmadrně a tak. U každého domu byl nějaký strom, hlavně hrušky – sanspůrky, to byla pochůtka. Když sme zašli k Blatom na střešně, tetka nás hnaly až na Padělák. A tam byly střešně nejlepší, jak začaly první zráť, tak už byly naše, ale to sme si mosely dat pozor, aby nás hlídač nechytí. To sme byly venku až do setmění a pak hajdy dom.

Když sme byly moc ušpiněný, tak okúpat.

To se kúpal každý, jak mohl, věčinu venku, a když bylo chladnější, tak v maštali, kdo měl koně jak u Kyselků, tam se kúpaly za koňama, kdo krávy, tak u kráv, a kdo prasata, tak s prasatama. A postavila vangla, v kerej maminka praly prádlo, nebo škopek buď od zelí, kde sa každý rok šlapalo nebo aj kaďa, kde se kvasilo víno, podle toho, co bylo volný.

K večeri stačil omastěný chleba s mlíkem, a to se potom spalo. Ale ne v takovej posteli jak včil – válenda, madračky různého druhu. To dyž sa po žňách měnila sláma, tak to byla holá postel, desky, na to režná plachta pevná, na to sláma

režná vymlátěná cepama, na to teprve trochu lepší plachta, až později byly strožoky, do kterých se sláma nacpala. A to byl pěkný kopedrýn, děcka obyčejně spaly ze stařenek nebo ze stařečkem, a ten co spal na kraji, ten byl nekolikrát na zemi.

To dyž k nám došli učitel Zedníček a Tesařík, tak byli ubytovaní na Paděláku a nevěděli, jak si tu postel ustlat. Strýc Ondra říká: „Kluci, hen je družstevní stoh, já vám poščám strožok a idem na to.“ No samozřejmě celý Padělák s něma naplnily strožok, ale co včil s ním. Oni ani nevěděli, jak si tam založit prostěradlo. No ale vyspali se a vydrželi v Šardicích na Paděláku do vojny.

A v zimě se saňkovalo, kde se dalo a čím se dalo. Hlavně aby napadl sníh a už bylo vyhlídnutý rolí, kde byla jatelina – tam to nejvíc jezdilo.

Naši stařeček byli velice šikovný a uměli všecko ze dřeva. Tak nám vyřezali aj houpacího koňa. Na zimu malý saňky, potom veliký na vození šrota a Jankovi lyže z dušek od bečky. A jezdilo se o sto šest. Z Paděláka ze Zaviačičové uličky, kdo nejdál, a to bylo ke Schoříkovému, potom ještě nestál Su-

chánkuj dům, tak se jezdilo až z Krajiny a Vašíčkovci nám to vždycky posypali popelem. Taky v Hliníku od Rozky a Michala anebo v Posoldovej zvoli. Tam to bylo sice pěkný, z jedné strany bývaly Tonka hrobařka, a před domem měly krásný kaštan, tam se dalo zabrzdit, a ještě baby Lačnáčky, a ty zas měly hůru zároveň s mezů, a když sme tam vlezli, tak sme byli plní blech. V tej Posoldovej zvole to bylo tak pro kluků, šak si tam Janek zlomil nohu a tatínek ho nesli na zádech až dom a noha mu bloncala z jedné strany na druhú. No ostatní děcka saňkovaly taky všady na Kopci, na Hoferkách, no kde se dalo. Žádný hory, Alpy, a tak u nás doma je přece krásně. Tak to byly naše videohry.

ZO ČSCH Šardice

Jakou hrabavou drůbež vlastně chovat

RSDr. Miroslav Jarský, Josef Brázda

V dnešním článku se zaměřujeme na chov slepic, neboť chovatel, který chce mít čerstvá vejce, často stojí před rozhodnutím, jakou drůbež si pořídit. Jde hlavně o to, zda drůbež velkou, či zdobnělou. Velkou drůbeží myslíme drůbež polotěžkou, jako například Plymutky velké, Wyandotky, Hempšírky apod. Tato drůbež se řadí do skupiny s kombinovanou užitkovostí, protože ji chováme pro vajíčka i pro maso.

Máme také drůbež lehkou, jak ve velké formě, tak i zdobnělé. Jsou to především Vlašky, Minoroky, Leghornky apod. Tato drůbež se vyznačuje větší snůškou vajec s bílou skořápkou.

Dále je drůbež zdobnělá, např. Bantamky, Sebritky apod. Jsou i těžká plemena slepic, např. Brahmánky.

Další skupinou jsou bojová plemena, jak ve velké, tak zdobnělé

formě, vyšlechtěná pro kohoutí zápasy. Dnes je tento sport ve většině zemí zakázán, přesto je chovatelé chovají, ale jen pro potěšení oka a různé výstavy.

Ne každý chce mít drůbež z velkochovu, ale touží mít na dvorku drůbež dle svého vlastního vkusu, zejména, aby se mu líbila. Každý se musí rozhodnout, zda bude mít drůbež na zahradě nebo na dvorku, zda nebude hlukem a zápachem obtěžovat sousedy.

Důležité je, aby kurník byl na suchém místě. Kurník stavíme dřevěný nebo zděný s okny na jihovýchod. Postavit dobře kurník je opravdu velkým uměním, musí se brát v úvahu např. výběhy, zatravnění, keře, stín, déšť, popeliště atd. Při stavbě kurníku je proto dobré zaalistovat v odborném časopise a neuškodit zajet se podívat na nějaký již

zbudovaný. Než si koupíte slepice ke svému chovu, je dobré navštívit výstavu pořádanou ČSCH. Zde uvidíte různé druhy drůbeže a můžete se rovnou od zkušených chovatelů dovědět rady a doporučení k chovu.

Nyní se zaměříme na nejčastěji chovaná plemena, která se dají bez obtíží na našem chovatelském trhu opatřit – lehká plemena. Tato plemena drůbeže chová chovatel, který má dostatečný výběh – tato drůbež je shánlivá, část potravy si najde sama. Její nevýhodou je ale velká plachost v oploceném výběhu. Je zapotřebí vyšší plot, alespoň 180 cm.

Dalšími plemeny jsou plemena polotěžká s kombinovanou užitkovostí. Pozastavíme se nad jednou skupinou drůbeže, po které je v poslední době velká poptávka – jsou to Araukany. Tyto nádherné slepičky se vyznačují namodralou barvou

skořápky vejce. Tato vejce mají méně cholesterolu než u běžně chované drůbeže. Tato slepice je krátkoocasá, ale to jí neubírá na vzhledu. Araukany se chovají s vousem, s licousy, ale i bez licousů.

Zastavíme se ještě u nejvíce chované drůbeže, a to zdrobnělé. Tato drůbež je v dnešní době populární pro svou nenáročnost na velikost kurníku i výběhu. Pro pět slepiček postačí kurník 100 x 120 cm o výšce 150 cm a s výběhem 2 x 2 metry. Tento výběh je dobré mít zakrytý. Podlahu doporučujeme zhotovit z větší vrstvy písku. Místo písku lze založit alespoň 30 cm silnou podestýlku. Základem této podestýlky je sláma, na ni přijde 10–15 cm hoblin a vrstva drcené stromové kůry. Kůra má blahodárný vliv právě v našich malých výbězích. Může se použít např. zahradní mulčovací kůra.

Podestýlku vyměňujeme nejlépe 2x ročně.

Pokud si chcete plemeno slepic pořídit a hodláte realizovat vše, co s chovem souvisí, poraďte se se slušným a zkušeným chovatelem, nejlépe u něj na dvoře. Máte-li možnost, kupte si i kohouta stejného plemene a barevného rázu. Přejeme vám šťastnou ruku při výběru a hodně úspěchů v chovu drůbeže.

Letní období je pro chovatele tzv. hluchá sezóna, co se týká návštěv různých výstav a zájezdů, přesto je stále co dělat. Naše ZO ČSCH se v současné době zaměřuje především na údržbu a nutné opravy našich technických zařízení pro konání výstav. Naši členové se zúčastnili i oblastní výstavy v Kyjově při oslavách Slovákého roku. Tato výstava měla silné zastoupení ze strany vystavujících chovatelů místních, ale

především z celého okresu Hodonín, ale i z okresů Břeclav, Vyškov a okolí. Na této výstavě naši chovatelé nezklamali. Dosáhli pěkných úspěchů:

- M. Měchura – čestná cena – Amrokska
- D. Měchura – čestná cena – Hempšírka
- J. Kašpárek – čestná cena – Araukana
- V. Hajduch – čestná cena – Česká zlatá kropenka
- J. Kašpárek – čestná cena – králíci VSS

Na závěr jedna zpráva společenská. Dne 19. 7. 2015 oslavil své 70. narozeniny dlouholetý předseda naší ZO ČSCH Šardice pan Vilibald Hajduch. Vše nejlepší, hodně zdraví, štěstí a osobních i chovatelských úspěchů přejí všichni členové ZO ČSCH Šardice.

Reportáž z akce **K vodě s rybářem**

Petr Marada, o. s. Pro přírodu a myslivost

Občanské sdružení Pro přírodu a myslivost uspořádalo pro děti místní základní školy poslední týden v měsíci červnu za krásného prosluněného počasí v okolí mokřadů a tůní v trati Mokořovsko již tradiční odborné vzdělávání s názvem „K vodě s rybářem“. Cílem bylo představit dětem zajímavé místo v naší přírodě a příjemnou formou prezentovat, jaké rostliny zde rostou a kteří živočichové žijí.

Akce začala brzy ráno srazem „vodních“ pedagogů na místě konání; tito si rozdělili stanoviště a zahájili vlastní přípravu. Již v 8:30 hodin přišla první skupina dětí tvořená 1., 2., 3. a 4. třídou. Asi 80 dětí bylo rozděleno do 4 skupin, následovalo myslivecké troubení a zahájení vlastního povídání.

Každá skupina dětí byla poutavou formou seznámena s významem vody v přírodě a krajině, dále se povídalo o vodních rostlinách, jejich adaptaci na život ve vodě, vý-

znamu vodních rostlin a řas ve vodním ekosystému. Také zazněly informace o tzv. invazních druzích, se kterými se v našem okolí též můžeme setkat. Nemohlo chybět povídání o rybách, ukázky živých exemplářů a diskutování o tom, kterým zástupcům a proč by se v tůních nejvíce dařilo. Poutavě bylo hovořeno o živočišné říši. Nejvíce zaujala vydra, která je v české přírodě spatřována stále častěji, a také prezentace obojživelníků a plazů, z nichž

největší úspěch zaznamenala užovka.

V 10 hodin se uskutečnilo střídání – přišla druhá, opět velmi početná skupina dětí, žáci od 5. ročníku výše. Tito absolvovali též obdobný, ale s ohledem na prokázané znalosti modifikovaný program.

Těsně před polednem byla za účasti ředitele základní školy Mgr. Františka Hnila a pedagogického doprovodu dětí celá akce, opět mysliveckým troubením, ukončena.

Dle ohlasů většiny samotných žáků přímo na místě se „líbilo“, což potěšilo nejen nás, organizátory, ale především vynikající lektory, kterými byli Ing. Roman Zajíček (Agentura ochrany přírody a krajiny, regionální pracoviště Brno), Ivan Zwach (přední český herpetolog z Kralic na Hané) a místní vášnivý rybář Miroslav Marada. Celou akci podpořila finančně obec Šardice, za což patří velké poděkování.

Orel, jednota Šardice

Ludmila Špérová

Svěcení orelského praporu

Historické foto s orelským praporem
zřejmě ze svěcení v r. 1933

Historické foto s orelským praporem
slavnost s dalšími prapory

Orel Šardice po znovuoobnovení své činnosti v roce 1992 používal k reprezentaci své jednoty původní historický prapor, který pocházel z roku 1933. Impuls ke zhotovení tohoto historického praporu dal tenkrát kněz P. Josef Tužín, který v té době v šardické farnosti působil. Výšivku na původním praporu provedly tehdejší členky šardického Orla. Malíř obrazu na druhé straně praporu není znám.

V době zákazu činnosti Orla byl prapor uschován u šardických orelských rodin – rodiny Brhelové a Zálešákové. Oběma rodinám patří velké poděkování za vzornou péči, kterou praporu v nelehké době věnovaly. I přes všechno toto snažení se na praporu začalo projevovat

jeho stáří. Vzhledem k tomu, že se v současné době prapor často využívá k různým společenským akcím, rozhodla se jednota Orla na popud našeho člena bratra Františka Nešpora a za podpory obce Šardice, že pořídí prapor nový, a to v přesné kopii původního historického.

Výšivku hlavního motivu Orla a výšivky rohových státních symbolů – Čech, Moravy, Slezska a Slovenska na novém praporu provedla paní Dagmar Kotková z Vracova. Obraz sv. archanděla Michaela na druhé straně praporu na plátně namaloval pan Zdeněk Chludil ze sousedního Mistřína. Prapor dovyšivala, dozdobila a zkompletovala naše spoluobčanka, paní Lenka Kršová.

Nový šardický orelský prapor byl představen a slavnostně vysvěcen na Orelské pouti na Svatém Hostýně v neděli 23. srpna 2015.

Všem, kteří se na zhotovení nového praporu podíleli, šardická jednota Orla srdečně děkuje.

Zvláště pak jednota Orla děkuje obci Šardice za poskytnutou dotaci na zhotovení nového praporu a vyslovuje své přání: „Kéž by tato jednota pod novým praporem nezklamala své předky a dokázala zachovat a rozvinout tradice našeho českého Orla, zdař Bůh!“

Historický prapor z roku 1933 bude uložen v šardické Augustiniánské rezidenci.

Spolek „Za zdravé Šardice, z. s.“

Z našeho programu...

Olga Zvědělíková

1. „Pojďte s námi do zahrady“

V rámci projektu „Pojďte s námi do zahrady“ jsme pokročili ve výstavbě druhé terasy, její úpravě, zabudování rozvodu vody, úpravě terénu a přípravě teras k výsadbě. Ještě je před námi samotná výsadba dle projektu dopracovaného zahradní architektkou, která proběhne v měsíci říjnu a listopadu. Projekt je připraven ve spolupráci ZŠ a JMK.

2. Dětský den

Velký úspěch měl dětský den pořádáný na hřišti a v areálu před restaurací U Alberta. Děti soutěžily v několika disciplínách, díky sponzorům obdržely zdarma občerstvení ve formě melounu a špekáčku. Dále byla pro děti připravena i dětská tombola, velký úspěch sklidilo malování na obličej a balonkový klaun. Všem sponzorům děkujeme.

3. Eko koše do školních tříd

Spolek zakoupil v rámci programu environmentálního vzdělávání a spo-

luprací se školou eko koše do školních tříd. Deset sad košů obsahuje vždy čtyři třídící nádoby a jsou podpůrnou metodou ekologické výchovy ke kladnému postoji při třídění

odpadků. Koše byly předány tak, aby mohly již od prvního školního dne sloužit svému účelu.

4. Workout

Spolek podporuje iniciativu Jakuba Foretníka na vznik workoutového hřiště. Na jedno z míst, kde by mohlo být hřiště umístěno, jsme si nechali udělat 3D vizualizaci. Hřiště splňuje nejvyšší požadavky jak na bezpečnost, tak na povrchovou úpravu cvičebních prvků. Naším cílem je projekt podpořit a požádat zastupitele o zařazení do rozpočtu na rok 2016. Na projekt lze žádat o až 85% dotaci.

Zpodzimních akcí máme připravenou **Letní fotografickou soutěž**, která v měsíci září končí. V říjnu nás čeká **výsadba teras** a dokončení projektu „Pojďte s námi do zahrady“. **Cvičení jógy** se přesouvá ze dvorku za starou školou do tělocvičny základní školy.

Zajímavosti

Lovec autogramů

Josef Čech

Loni 27. 11. 2014 jsem s pracovníky obecního úřadu, Jarou Fišmanem a Peťou Foltýnem, navštívil

v Bratislavě fotbalový zápas (UEFA Evropská liga) Slovan Bratislava – Young Boys Bern (1:3). Slovan byl

loni velmi slabý, hrál skupinu „I“, za účasti SSC Neapol, Young Boys Bern, Sparta Praha.

Ve velkém fotbale se pohybuji 40 let. Zním moře fandů, hráčů a hlavně funkcionářů. Jelikož jsem lovec, přes kamarády jsem si zjistil, že v den zápasu bude v hotelu Kempinski u Dunaje ubytován klub Young Boys Bern. Zajímal jsem se o dva hráče, našeho Jana Lecjakse a Francouze Guillaume Hoarau, kterému přebíral místo v Paris SG Zlatan Ibrahimović. A v tom samém hotelu byl ubytován i ruský hokejový klub (KHL) Víťaz Podolsk, kde mě zajímal hlavně ruský hráč Maxim Afinogenov, patřící do 15členné skupiny ruských borců, jako jsou A. Ovečkin, I. Kovalčuk, A. Radulov, J. Malkin, P. Dacjuk atd. Asi za dvě hodiny jsem měl spl-

něno a podepsané tři hvězdy Hoarau, Lecjakse a Afinogenova.

Pak jsem se s kamarády přesunul do hotelu Holiday Inn, kde má domovské právo Slovan. Hlavně vyfotit se s československými legendami – s trenérem Pepou Chovancem, asistentem Horstem Sieglem a s manažerem Dušanem Titteltem. Každý hráč i trenér má rád reklamu, takže to nebyl problém. O každém

něco: první jsem odchytil Horsta Siegla, říkám si, kde jsou ty časy, co Sparta porážela Real Madrid, FC Barcelonu a Olympique de Marseille. Sigmund dal přes 150 ligových gólů, byl to ligový „kanonýr“. Pak jsem požádal Pepu Chovance. Inteligentní fotbalista. Hrál dokonce i za evropský velkoklub PSV Eindhoven spolu s Brazilcem Romáriem! Též jsem mu řekl, že jsme ze Šardice a jestli se s ním mů-

žeme vyfotit, a on souhlasil. Jen řekl: *Šardice, to je Ivo Knoflík!* Jeho kamarád a zároveň soupeř z konkurenční Slavie (Pepa hrával dlouho ve Spartě). A třetí manažer Dušan Tittel. Toho znám nejvíc. Stačí zvednout palec. Přikládám foto.

Příště bych vzpomněl veterána Dukly Františka Kordulu, rodáka ze slavných Ratíškovic, tehdy hráče evropského formátu.

Příjmení v Šardicích III.

Ing. Bc. Petra Košuličová

Milí čtenáři, v již třetím povídání se seznámíme s příjmeními, která vznikla z apelativ. Z obecného významu podstatných, přídavných jmen, sloves, příslovcí, částic a citoslovcí. Promítají svět společenský a rodinný, stejně jako přírodu. Charakterizovala člověka podle bydliště, zaměstnání, kolektivu. Příjmení podle řemesel, nástrojů, surovin a výrobků vznikala hlavně ve městech. Zatímco příjmení podle gruntu či usedlosti vznikala především na venkově.

Příklady šardických příjmení podle zaměstnání:

Bednařík – podle zaměstnání od bednáře. **Brázda** – přezdívkou oráče nebo člověka se zbrázděným obličejem. **Gajdošík** – potulný šumař nebo podle nástroje, gajdy tedy dudy, případně od *gajdat*, což hanácky znamená toulat se. **Hrncířik** – podle zaměstnání. **Kameníček** – podle řemesla. **Kolařík** – podle řemesla. **Kovářík** – podle zaměstnání (od kováře). **Minář** – nářečně mlynář. **Pek** – z Beck, což je pekař nebo z osobního jména Petr. **Pekárek** – zdobnělina pekaře, tedy příjmení podle zaměstnání, případně podle pekárny. **Ševčík** – zdobnělina z příjmení Švec, další významy jsou špatný švec, ryba ježdík, sýkora parukářka. **Tobolka** – zdobnělina toboláře, výrobce tobol. Tobol byl měšec nebo kapsa. **Trubač** – ten, kdo hraje na trubku, hlaťasatel, výrobce trubky nebo domovního znamení.

Příklady šardických příjmení podle tvaru těla:

Bezucha – z přezdívkou vyjadřující nějaký nedostatek, tedy dotýčný neměl ucho. **Hlaváč** či **Hlavatý** – měl nápadnou hlavu. **Dlouhý** – z přídavného jména dlouhý.

Příklady šardických příjmení podle tělesné vlastnosti:

Chromý – z přídavného jména chromý. **Kostiha** – z přídavného jména kostěný a to od kosti (přezdívkou hubeného člověka). **Kudrna** – člověk s kudrnatými vlasy. **Kulhavý** – ten, kdo kulhá. **Silák** – člověk silný. **Sláma, Slama** – z přezdívkou někoho, kdo má světlé vlasy. **Zrzavý** – ten, kdo měl zrzavé vlasy.

Inspirace šardických příjmení zvířecím světem:

Bravenec – zkomolenina Brabenec, nářečně mravenec. **Kohútek** – zdobnělina kohouta. **Pěňa** – ze slova *pěnica*, což je název ptáka pěnice. **Sova** – z názvu ptáka, charakterizuje člověka s kulatými očima. **Stehlík** – z názvu ptáka a také člověk drobný, nevelké postavy. **Sýkora** – z názvu ptáka, charakterizuje člověka pohyblivého, pestře oděného. **Sysel** – z názvu zvířete, charakterizuje člověka zalezlého, ospalého, hromadícího zásoby. **Špaček** – z názvu ptáka nebo podle čepu ve mlýně. **Štika** – z názvu ryby, také podle štičích vlastností nebo domovního znamení. **Šváb** – z názvu druhu hmyzu nebo německého kmene či podle označení valacha (koně). **Zajíc** – z přezdívkou, z erbovního znamení nebo domovního znamení.

Inspirace šardických příjmení světem rostlin:

Fiala – z názvu květiny nebo podle barvy. **Kopřiva** – z názvu rostliny nebo člověk sarkastický. **Růžička** – z názvu květiny či z erbovního nebo domovního znamení. **Zelinka** – zdobnělina ze *Zelina*, což je zelená bylina, zelené místo nebo churavec.

Šardická příjmení podle z domáčího koření:

Šafránek – zdobnělina příjmení Šafrán. Šafrán botanický rod. Nejznámější je šafrán setý pěstovaný jako ceněné koření.

Příjmení vznikala i podle věku či vzrůstu nebo příbuzenském vztahu:

Bábiček – podle zdobněliny od babičky. **Bábík** – ze slova baba či bába případně podle přezdívkou zbabělého člověka. **Sadilek** – ten, kdo se nadsazuje, až se vychloubá. **Synek** – ze slova syn. V moravském a slezském nářečí je ve významu mladší syn také tovaryš. **Švagerka** – příjmení z označení podle příslušnosti k rodině. Ze slova švagr, manžel sourozence. Dříve bylo také ve významu tchán nebo zeť.

Příklad šardického příjmení podle názvů budov, jejich částí či místností:

Kuchynka – zdobnělina kuchyně.

Příklad šardického příjmení podle názvů látek a textilních výrobků:

Kmenta – podle druhu jemného plátna.

Příklad šardického příjmení z názvů pečiva:

Buchta – druh pečiva, knedlík, přeneseně málo pohyblivý člověk. **Koláček** – zdobnělina druhu pečiva koláče. **Kyselka** – z přídavného jména kyselý a to z kyselice, což je višňe nebo polévka ze sušeného ovoce. **Slízek** – zdobnělina slova *slíže*, nářečně noky z těsta nebo ryba, mřenka. **Varmuža** – ze staročeského slova *varmuže*, což je kaše z ovoce s medem a kořením.

Příště nás čeká povídání o příjmeních vzniklých podle každodenních věcí kolem člověka a příjmení cizího původu.

Zdroj:

Kotík Antonín 1840-1919: *Naše příjmení*, tisk Eduard Beauf Praha 1897

Mates Vladimír: *Jména tajemství zbavená*, Knižní klub Praha 1998, vyd. 1, 176 s.

Moldánová Doubrava: *Naše příjmení*, Agentura Pankrác 2010, vyd. 3. rozšířené, 232 s.

Letní kino

Vladimíra Benešová

V neděli 19. července nám letní večer zpříjemnilo zhlédnutí filmu Postřižiny. Se svým retrobusem značky Barkas k nám totiž přijel fanoušek filmových šestnáctek z Opavska pan Richard Vacula. Sehnal si z archivů filmové kopie, opravil staré promítačky zn. Meopta, jezdí po celé republice jako letní kino Biograf 16 a promítá kvalitní filmy pod širým nebem.

Projekce se uskutečnila přímo z historického autobusu, ve kterém byly připraveny dvě promítačky. Během projekce prvního dílu se zavádí druhý díl, takže diváci mohou využít malou přestávku k občerstvení. I když se před začátkem promítání přehnala malá letní bouřka, sešlo se nakonec dost diváků, pro které bylo kromě kulturního zážitku připraveno i občerstvení, za které děkujeme místnímu hasičskému sboru. Byl to příjemně prožitý večer, těšíme se na další promítání v příštím roce.

Co je to 16mm film? První 16mm film byl natočen v roce 1923. Jde o formát používaný jak ve fotografii,

tak ve filmové tvorbě, a to jak v kinopřemyslu, tak v amatérském prostředí. Označení 16mm označuje šířku filmu. Menší filmy 8mm byly doménou amatérů, na 16mm promítala malá venkovská kina a městská kina nejčastěji využívala filmy

35mm. Při natáčení se 16mm film používal (a dodnes se používá) pro natáčení nezávislých nízkorozpočtových filmů a dokumentů. Vyhoval válečným kameramanům i záznamům pro firemní či vědecké účely.

Pozvánky

Naši senioři zpátky do školy

Vladimíra Benešová

Lidé se dožívají důchodového věku v dobré fyzické i duševní kondici a jsou schopni se dále aktivně podílet na společenském dění. Udržení kondice však vyžaduje aktivní a činný přístup k životu. Jedním ze způsobů jeho zachování je i vzdělávání. Obecní úřad Šardice ve spolupráci se Základní školou T. G. Masaryka v Šardicích připravuje pro seniory projekt s názvem Naši senioři zpátky do školy. Vzdělávací aktivity pro seniory budou zaměřeny na podporu fyzické a psychické kondice, rozvoj osobnosti, doplnění a obnovení vědomostí. Cílem tohoto projektu je prodloužení duševního a fyzického zdraví seniora, naplnění pocitu důstojnosti a vnitřního uspokojení.

Zveme všechny zájemce na první informativní schůzku, která se uskuteční

v pondělí 12. října 2015 v 17.00 hodin

v budově Základní školy T. G. Masaryka v Šardicích, během které vás provedeme po celé budově školy a blíže vás seznámíme s tímto projektem.

Matrace

Luna 15

- Oboustranná matrace
- Rozměr 200*90 cm
- Výška matrace 15 cm včetně potahu
- Potah pratelný
- 5 zón

Tel.: 734 575 062

AKCE 1+1 ZDARMA

**1+1
ZDARMA**

**AKCE 1+1 ZDARMA
4 990,- Kč**

STARSLEEP s.r.o.

Kyjov, Svatoborská 369, 697 01

www.starsleep.cz

Slovácký rok v Kyjově

Dění v obci ve fotografii

27. ročník Přehlídky mládežnických dechových hudeb

2x foto A. Veselka

Děti Na Dědině dnes

Foto L. Zajčová

Hurá prázdniny - Noc v muzeu 26. 6. v Rezidenci

Nová kaplička u cyklostezky

Foto L. Zajčová

Svěcení kapličky Jana Nepomuckého

Foto A. Veselka

2x foto A. Veselka

Slovácký rok v Kyjově

